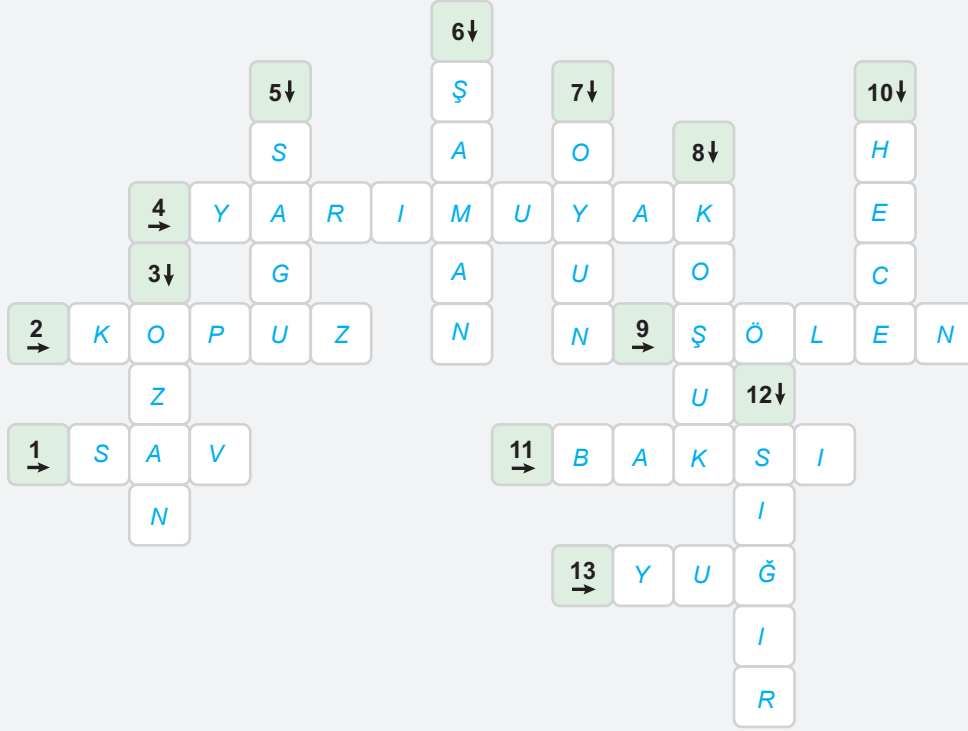

Etkinlik

1. Günümüzdeki atasözlerinin İslamiyet öncesi sözlü dönemdeki karşılığı
2. İslamiyet öncesi sözlü dönemde şiirlere eşlik eden çalgı
3. İslamiyet öncesi sözlü dönemde şairlik, hekimlik gibi görevleri üstlenen kişiye verilen adlardan biri
4. İslamiyet öncesi sözlü dönemde şiirlerde kullanılan uyak çeşidi
5. İslamiyet öncesi sözlü dönemde ölenlerin ardından söylenen yas şiirleri
6. İslamiyet öncesi sözlü dönemde şairlik, hekimlik gibi görevleri üstlenen kişiye verilen adlardan biri
7. İslamiyet öncesi sözlü dönemde şairlik, hekimlik gibi görevleri üstlenen kişiye verilen adlardan biri
8. İslamiyet öncesi sözlü dönemde söylenen aşk, yigittlik, doğa şiirleri
9. İslamiyet öncesi sözlü dönemde av dönüşünde yapılan eğlence
10. İslamiyet öncesi sözlü dönemde kullanılan ölçü
11. İslamiyet öncesi sözlü dönemde şairlik, hekimlik gibi görevleri üstlenen kişiye verilen adlardan biri
12. İslamiyet öncesi sözlü dönemde av öncesinde yapılan tören
13. İslamiyet öncesi sözlü dönemde yapılan cenaze töreni

Etkinlik

1. Tam uyak	2. Tunç uyak	3. Redif
4. Düz uyak	5. Çapraz uyak	6. Sarmal uyak
7. Teşbih	8. Teşhis	9. Tekrir
10. Telmih	11. Tecahülürif	12. Somutlaştırma
13. Duyu aktarması	14. İmgeli söyleyiş	15. Zengin uyak

Aşağıdaki dörtlüklerin özelliklerini üstteki tablodan kullanarak dörtlüklerin altlarındaki kutucuklara yazınız.

1. Hafız'ın kabri olan bahçede bir gül varmış,
Yeniden her gün açarmış kanayan rengiyle.
Gece, bülbül ağaran vakte kadar ağlarmış;
Eski Şiraz'ı hayal ettiren ahengiyle.

1 3 5 7 8 10 14 15

4. Ilık bir su gibidir içimde yalnızlığım,
Yalnızlığım, ruhumda uzak bir ses gibidir.
Her sabah ufuklardan mavi şarkılar gelir,
Ve her sabah ürperir içimde yalnızlığım.

1 3 6 7 9 12 13 14

2. Bir kere sevdaya tutulmaya gör;
Ateşlere yandığının resmidir.
Âşık dediğin, Mecnun misali kör;
Ne bilsin âlemde ne mevsimdir.

1 3 5 7 10 12 14

5. Rüzgâr istiyorum ben ruhumun güllerine,
Ki bir anda yaşasın iç içe rüyalarım.
Rüzgâr istiyorum ben ruhumun güllerine,
Ki dökülsün, dağılsın, yok olsun hülyalarım...

1 3 5 9 12 14

3. Aynadaki aksim, gölgem, bir de ben.
Var mıdır, yok mudur onlar sahiden?
Aşına değiller çektiklerime,
İçlerinden biri gelse yerime.

1 3 4 8 11 14

6. Çözülen bir demetten indiler birer birer,
Bırak, yorgun başları bu taşlarda uyusun.
Tutuşmuş ruhlarına bir damla gözyaşı sun.
Bir sebile döküldü bembeyaz güvercinler.

1 2 6 8 12 14

Etkinlik

Şeyhi'nin *Harname* adlı mesnevisinden alınan aşağıdaki beyitlerle ilgili yargılar doğru ise "D" yanlış ise "Y" yazınız.

Günümüz Türkçesiyle

Bir eşek var idi zâif ü nizâr
Yük elinde kat'î şikeste vü zâr

Gâh odunda vü gâh suda idi
Dün ü gün kahr ile kısuda idi

Ol kadar çeker idi yükler ağır
Ki teninde tû komamışdı yağır

Nice tû kalmamışdı et ü deri
Yükler altında kana batdı deri

Bir gün ıssı ider himâyet ana
Ya'ni kim gösterür inayet ana

Aldı pâlanını vü saldı ota
Otlayarak biraz yüridi öte

Gördi otlakda yürür öküzler
Odlu gözler ü gerlü göğüzler

Bâr-keşlikde çün bizüz fâik
Boynuzı niçün olmaduk lâıyk

Arpa gördi gögermiş aç eşek
Buldu cân derdine ilâç eşek

Yiyürek toydı karnı çağnadı
Yuvalandı vü biraz ağnadı

Çıkarur har çün enker-ül esvât
Ekin ıssına arz olur arasât

Ağaç elinde azm-i râh itdi
Tarlasını göricek âh itdi

Yüreği sovumadı söğmeg ile
Olımadı eşeği döğmeg ile

Bıçağın çekdi kodı ayruğın
Kesdi kulağını vü kuyruğın

Yermürü inleyü didi iy pîr
Har-ı rûbâh bigi pür-tevzîr

Bâtıl isteyü haktan ayrıldım
Boynuz umdum kulakdan ayrıldım

Zayıf bir eşek vardı
Yük çekmekten anası ağlardı

Bazen odun çeker, bazen su taşırdı
Gece gündüz sıkıntılıydı

O kadar ağır yükler taşıdı ki
Yaralardan tüyü kalmadı

Eti ve derisi de kalmadı
Teri yükler altında kan gibi akıyordu

Bir gün sahibi onu himaye eder gözetir
Ona iyilik eder

Sırtından palanını alır ve otlamaya salar
Eşek otlayarak ilerler

Otlakta yürüyen öküzleri görür
Gözleri ateşli, göğüsleri gergin ve dolgun

Madem yük taşımakta biz onlardan üstünüz
Peki neden biz boynuzı layık olmadık

Yeşermiş arpayı gören aç eşek
Can derdine ilâç buldu

Yiye yiye karnı doydu müziğe başladı
Yere yattı yuvarlandı ağnadı

Eşek seslerin en çirkinini çıkarınca
Ekinli tarlanın sahibi sesini duydu

Eline sopayı aldığı gibi yola çıktı
Tarlasının halini görünce inledi

Küfretmekle yüreği soğumadı
Eşeği döverek kendisini yatıştıramadı

Bıçağını çekip başka yerlerini bıraktı
Ama eşeğin kulağını ve kuyruğunu kesti

Yalvarıp inleyerek dedi ki ey pîr
Koca tilki gibi kurnaz ve hilekâr eşek

Batıl isteyerek haktan ayrıldım
Boynuz umdum kulaktan ayrıldım

1. Nazım birimi beyittir. D
2. Aruz ölçüsüyle yazılmıştır. D
3. Hece ölçüsüyle yazılmıştır. Y
4. Betimleyici unsurlar vardır. D
5. Alegorik nitelikler vardır. D
6. Nazım türü hicivdir. D
7. Ahlak konusu işlenmiştir. Y
8. Kendi içinde uyaklıdır. D
9. Olay örgüsü vardır. D
10. 3. kişili anlatıcı vardır. D
11. Hâkim bakış açısı vardır. D
12. Konu bütünlüğü yoktur. Y
13. Dil yalındır. Y
14. Redif kullanılmıştır. D
15. Uyak kullanılmamıştır. Y
16. Mahlas kullanılmıştır. Y

Etkinlik

1. mahkum	2. aparitifi	3. öyleki	4. darma dağınık	5. gasp etmek	6. Antep Fıstığı
7. adeta	8. türbüşon	9. illa ki	10. başabaş	11. kayıt olmak	12. vejeteryan
13. içiçe	14. çek yat	15. nevarki	16. tazyiği	17. coşgun	18. Ortaçağda
19. ap ak	20. yavaşça	21. kıravat	22. Ayşe hoca	23. psiuar	24. baka kalmak
25. konservatuar	26. tut kal	27. def etmek	28. İlkçağın	29. alı verdi	30. Lale devri
31. şöhen	32. demekki	33. Karma karışık	34. artarda	35. şarz	36. oysa ki
37. çalıçırpı	38. men etmek	39. gün görmüş	40. hukuğa	41. Düşünen Adam Heykeli	

Numaralanmış sözcüklerdeki yazım yanlışlarının nedenlerini aşağıdaki açıklamaların sonunda verilen yay ayrıçlara yazınız.

A. Düzeltme işaretinin kullanılmamasından kaynaklanan yazım yanlışı

() () 1, 7

B. Ünsüz benzeşmesine uyulmamasından kaynaklanan yazım yanlışı

() () 17, 20

C. İkilemenin yanlış yazılmasından kaynaklanan yazım yanlışı

() () () () 10, 13, 34, 37

D. Pekiştirmenin yanlış yazılmasından kaynaklanan yazım yanlışı

() () () 4, 19, 33

E. Dönem/çağ/devir adlarının yanlış yazılmasından kaynaklanan yazım yanlışı

() () () 18, 28, 30

F. Özel adın yanındaki tür adının yanlış yazılmasından kaynaklanan yazım yanlışı

() () 6, 41

G. "ki" bağlacının yanlış yazılmasından kaynaklanan yazım yanlışı

() () () () ()

3, 9, 15, 32, 36

H. Yabancı kökenli sözcüğün yanlış yazılmasından kaynaklanan yazım yanlışı

() () () () () () () ()

2, 8, 12, 21, 23, 25, 31, 35

I. Kurallı birleşik eylemin yanlış yazılmasından kaynaklanan yazım yanlışı

() () 24, 29

J. Yardımcı eylemli birleşik eylemin yanlış yazılmasından kaynaklanan yazım yanlışı

() () () () 5, 11, 27, 38

K. İki çekimli fiilden oluşan birleşik sözcüğün bitişik yazılmamasından kaynaklanan yazım yanlışı

() () 14, 26

L. Sıfat-fiil kalıplaşmasıyla oluşan birleşik sözcüğün ayrı yazılmasından kaynaklanan yazım yanlışı

() 39

M. Ünsüz yumuşamasına uyulmamasından kaynaklanan yazım yanlışı

() () 16, 40

N. Ünvan bildiren sözcüklerin yanlış yazılmasından kaynaklanan yazım yanlışı

() 22

Etkinlik

Aşağıdaki tabloda verilen açıklamalarla eşleştirilebilecek terimleri "X" ile işaretleyiniz.

	Rubai	Tuyuğ	Murabba	Şarkı	Terkibibent
1. Her bent arasında vasıta beyti bulunur.					X
2. Genellikle 3 ile 7 dörtlükten oluşur.			X		
3. Bestelenmek için yazılır.				X	
4. Divan edebiyatına Türklerin kazandırdığı bir nazım şeklidir.		X		X	
5. Dört dizeli tek bentten oluşur.	X	X			
6. Halk deyişleri, günlük hayata ait söyleyişler kullanılır.				X	
7. Bent adı verilen dört dizelik kıt'alarından oluşur.			X	X	
8. Bentlere "hane", haneleri birleştiren beytlere "vasıta" denir.					X
9. İran edebiyatından edebiyatımıza geçmiştir.	X		X		
10. Birinci dörtlükte 2 ve 4, diğer dörtlüklerde 4. dize tekrarlanır. Bu dizelere "nakarat" denir.				X	
11. Aruzun yalnızca fâilâtün/fâilâtün/fâilün kalıbıyla yazılır.		X			
12. En büyük şairi Ömer Hayyam'dır.	X				
13. Şekil ve konu bakımından maninin aynısıdır.		X			
14. Her bentten sonra vasıta beyti değişir.					X
15. Azmizade Haleti (17. yy.) en çok örneğini vermiştir.	X				
16. Üçüncü mısra "miyan" adını alır.				X	
17. Kadı Burhaneddin bu türün kurucusu sayılır.		X			
18. Lale Devri'nde en önemli temsilcisi ve ilk büyük ustası Nedim'dir.				X	
19. Her bent, 7 ile 10 arasında değişen sayıda beyitten oluşur.					X
20. Halk edebiyatındaki "türkü" türü ile de benzerdir.				X	

1. Nokta (.), bazı kısaltmaların sonuna konur.

Buna göre nokta (.), aşağıdakilerin hangisinde yanlış kullanılmıştır?

- A) vb. (ve benzeri) B) Prof. Dr. (Profesör Doktor)
C) Cad. (Cadde) D) km. (kilometre)
E) dk. (dakika)

2. Cümle içinde tırnak veya yay ayraç içine alınan cümleler büyük harfle başlar ve sonlarına uygun noktalama işareti (nokta, soru, ünlem vb.) konur.

Aşağıdakilerin hangisinde bu kurala aykırı bir kullanım vardır?

- A) Atatürk, "Bir milletin ahlak değeri, o milletin yükselmesini sağlar." diyor.
B) Böyle saygısız insanlarla (Bunlara insan demeye utaniyorum.) birlikte nasıl yaşanır ki?
C) Descartes "Düşünüyorum o hâlde varım," diyerek özetlemiş düşünmenin önemini.
D) "Stresin en büyük sebebi, günlük yaşamınızda anlayışsız insanlarla yaptığınız tartışmalardır." diyor Albert Einstein.
E) Lloyd George, "Türkler her şeyini feda eder ama istiklalini asla!" diyerek bizi ne güzel tarif etmiş!

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinden virgül (,) atıldığında cümlenin anlamı ve öge dizilişi değişmez?**

- A) Hasta, insanlar rahatsız olmasın diye başka bir odaya geçti.
B) İhtiyar, balıkçının yanına giderek ondan birkaç balık istedi.
C) Hemşire, Ayşe'nin sorunlarıyla bizzat ilgilenerek onu mutlu etti.
D) Genç, kadın doktorla görüşemeyince hastanenin altını üstüne getirdi.
E) Film, izleyicileri hem konusuyla hem kurgusuyla âdeta büyülemişti.

4. Yıllarca ders kitaplarında okutulan yüzeysel şeylerden kaç

I
kişi memnundur? Su ana kadar kapıları aralayan, içsel
II
tedavilerimizde başucumuzda duran şiirler, yazılar,
III
kitaplar... O kadar karışık yetiştirildik ki. Şimdi toplansak
Orhan Veli severler olarak kaç kişi onun bir şiirini ezbere
IV V
bilir?

Bu parçada altı çizili sözcüklerin hangilerinde yazım yanlışı vardır?

- A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
D) III ve V E) IV ve V

5. Göz alabildiğine uzanan saf, mavi bir sema (I) Rengârenk çiçeklerle bezenmiş heybetli ağaçlar (II) Yeni doğmuş bir bebeğin uyuyuşu gibi sessiz duran deniz (III) Karşı sahilde mor, fark olunmaz sisler altında dağlar, korular, beyaz yalılar (IV) Bütün bunların üzerinde süzülmekte çılgılık çılgılığa martı sürüleri (V)

Bu parçada numaralanmış yerlerden hangisine ötekilerden farklı bir noktalama işareti getirilmelidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. I. Uluslararası kurallara göre belirlenen şartnameyi bize de gönderdiler.
II. Toplantının ertelendiğini size haber vermeyi unuttuk malesef!
III. Bu tür laubali davranışlara hiç mi hiç sıcak bakılmaz bu kurumda.
IV. Beyin travması geçiren hastaya ilk müdahaleyi acildeki doktorlar yaptı.
V. Türk Tabipler Birliği, yeni başkanını seçimle belirledi.

Numaralanmış cümlelerin hangilerinde yazım yanlışı vardır?

- A) I ve II B) I ve V C) II ve IV
D) III ve V E) IV ve V

9. Çıırçı'dan bir çocuk, doğup geldi, ağladı,
Yakıp-Han sevinerek yayı bele bağladı.
Kim baksa bu oğlana eti apak, tüy sanki!
Görünce sanırdı ki kemiği bakır sanki!
Yakıp-Han, ak-boz kısrak kestirdi,
Dört peygamber neslinden Manas adı verdirdi.
Dört peygamberin hepsi, ona yakın geldiler,
Sınadılar çocuğu, överek kut verdiler.
Yafkend'den yedi elçi, gelerek yiyip içti,
Manas yavuz bir yiğit, diyerek kalkıp gitti.
Hitay'dan da kırk elçi, gelerek yiyip içti,
Bu Manas Hitay'ı da kıracak diye gitti.
Nogay'dan da on elçi, oturup etler yedi,
Bu Manas müthiş yiğit, diyerek kalkıp gitti.

Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Ölçü, ayak gibi ahenk öğelerine yer verilmiştir.
B) İslamiyet'e özgü nitelikler söz konusudur.
C) Türk geleneklerine özgü motifler söz konusudur.
D) Mekân ve kişi unsurlarına yer verilmiştir.
E) Olağanüstü olaylara ve kişilere yer verilmiştir.
10. Doğal destan-yapay destan karşılaştırılmasıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?
- A) İkisinde de milleti derinden etkileyen olaylar anlatılır.
B) İkisi de mensur olarak oluşturulur.
C) İkisinde de olağanüstü olay ve kişiler vardır.
D) İkisinde de zaman, mekân unsurları vardır.
E) İkisi de epik nitelikler taşır.

11. Seyyid, Aşkar'ı sürdü, ileri geldi, tığ (kılıç) çaldı, lâîni (lanetlenmiş yaratığı) iki pâre (parça) eyledi. Câzûlar leşkerinden (askerinden) grîv (bağırtı, çığlık) koptu. İslam leşkери tekbîr getirip at saldılar. Seyyid dahi nâra urdu, hamle eyledi. Câzû leşkери ayruk (artık) durmadılar. Kûzende'nin gövdesin alıp kaçtılar.

Bu parçayla ilgili,

- I. *Battal Gazi Destanı*'ndan alınmıştır.
II. Üçüncü kişili anlatım söz konusudur.
III. Kişi, zaman, mekân unsurları belirgindir.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

12. Altından bir yay gördü, uyur iken uykuda,
Yayın bulunuyordu, üç gümüşten oku da.
Ta doğudan batıya, altın yay uzanmıştı.
Üç gümüş ok kuzeye, sanki kanatlanmıştı.
Anlattı Oğuz Han'a uyanınca uykudan,
Rüyayı tabir etti, içindeki duygudan.
Dedi : "Bu düşüm sana, dirlik düzenlik versin!
Hakanım a inşallah, birlik güvenlik versin!
Rüyada ne gördüysem, Gök Tanrı'nın sözüyle,
Seni de öyle yapsın, Tanrı kutsal özümüyle!
Yeryüzünün ki hepsi, dolup taşar boyuna,
Tanrım, bağışlayıver! Oğuz Kağan soyuna!"

Bu dizelerden aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Düz ayak örgüsünün kullanıldığına
B) 14'lü hece ölçüsüyle söylendiğine
C) Türk destanlarında görülen mitolojik unsurlara yer verildiğine
D) Redif, ayak gibi ahenk unsurlarına yer verildiğine
E) İslamiyet etkisi altında oluştuğuna

1. Fabl; sonunda ders verme amacı güden, güldüren,
I
düşündüren, manzum ya da mensur hikâyedir. Fabлда
II
insana ait özellikler insan dışında bir varlığa verilerek
teşbih ve intak sanatı yapılır. Fablların kahramanları
III IV
genellikle hayvanlardır ama bu hayvanlar, insanlar gibi
V
düşünür; konuşur ve davranır.

Bu parçada numaralanmış yerlerin hangisinde bilgi yanlışlığı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Fabl; kahramanları çoğunlukla hayvanlardan oluşan, ders verme amacı güden, genellikle manzum olarak yazılan bir edebî türdür. XV. yüzyılda ---- yazdığı ----, Türk edebiyatındaki ilk fabl örneğidir. ---- nazım şekli kullanılarak yazılan bu eserde şair, başına gelenleri bir eşeğin başından geçmiş gibi sembolik bir anlatımla dile getirir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) Şeyhi'nin - *Harname* - Mesnevi
B) Beydaba'nın - *Kelile ve Dimne* - Kaside
C) Gülşehri'nin - *Mantıku't-Tayr* - Mesnevi
D) Şeyhi'nin - *Harname* - Kaside
E) Gülşehri'nin - *Mantıku't-Tayr* - Kaside

3. • Olay veya sorunların çıkmaza girdiği bölümdür.
• Çatışma ortaya konur.
• Olayın ayrıntılarına girilir.
• Merak duygusu yoğunluk kazanır.
• Kısa ve sık konuşmalar vardır.

Bu açıklamalar fablın hangi bölümüyle ilgilidir?

- A) Serim B) Düğüm C) Çözüm
D) Öğüt E) Fasil

4. I. Çıkmaza giren olayların açıklığa kavuştuğu bölümdür. Bu bölümde sorunlar giderilir, çatışma sona erer. Daha önceki bölümlerde oluşan soruların cevapları burada cevabını bulur. Fablın en kısa bölümüdür.
II. Olay veya olayların arkasında yatan mesajın açıklandığı bölümdür. Ana fikir, bu bölümde genellikle bir atasözü ile ortaya konur. Burada verilen mesaj, olayların doğal akışından çıkarılan bir derstir.

Numaralanmış parçalarda söz edilen fabl bölümleri aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) Serim - düğüm B) Çözüm - serim
C) Düğüm - çözüm D) Serim - çözüm
E) Çözüm - öğüt

5. Dünya edebiyatında ilk ve önemli fabllar, Hintli yazar Beydeba'ya aittir. Beydeba'nın fablları ---- adlı eserde toplanmıştır. Türkçe edebiyatındaki ilk fabl örneği ise Şeyhi'nin ---- adlı eseridir.

Bu açıklamadaki boşluklara aşağıdakilerin hangisinde verilenler sırasıyla getirilmelidir?

- A) *Kelile ve Dimne* - *Mantıku't Tayr*
B) *Ezop Masalları* - *Harname*
C) *Kelile ve Dimne* - *Harname*
D) *Kutadgu Bilig* - *Garipname*
E) *Mantıku't Tayr* - *Ezop Masalları*

6. Başlamış incecik dişlerini işletmeye
Gelmiş ipin hakkından ktır ktır
Bir ilmik kopunca ağdan hayır mı kalır
Sabır, biraz da zaman
Güçten, öfkeden daha yaman

Bu dizeler fablın hangi bölümünden alınmış olabilir?

- A) Serim B) Çözüm C) Düğüm
D) Öğüt E) Fasil

13. Arabamız tutarken Erciyes'in yolunu:

— "Hancı, dedim bildin mi Maraşlı Şeyhoğlu'nu?"

Bu dizelerdeki noktalama işaretlerinden hangisi yanlış kullanılmıştır?

- A) Kesme işareti (") B) İki nokta (:)
C) Soru işareti (?) D) Uzun çizgi (—)
E) Virgül (,)

14. Kısa cümle, gölge vurulmamış bir resim gibidir, ileriye

I

II

geriyi belirtmez, dümdüzdür. Ancak uzun cümlelerle

III

yazmak elimden gelmedi. Baktım ki hem akıcı olmuyor,

IV

hem de bir yanı karanlık içinde kalıyor, bıraktım

V

Bu parçada numaralanmış noktalama işaretlerinden hangisi gereksiz kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

15. Havada ki su buharının yoğuşmasıyla meydana gelen

I

II

su damlacıklarının çapı, bulutları meydana getiren

damlacıkların çapından daha fazla büyürse başka bir

deyişle bu su damlacıklarının çapı milimetrenin enaz

III

onda birini aşarsa bu taktirde su damlacıkları bulutlarda

IV

olduğu gibi havada asılı kalamazlar, yer çekiminin tesiriyle

V

düşerler ve yağmuru meydana getirirler.

Bu cümlede numaralanmış sözcüklerin hangisinde yazım yanlışı yoktur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

16. Karşınızda ağzınızdan çıkan her sözü kaydeden gazeteciler (I) karşınızda soluk alışınızı bile kaydeden mikrofonlar (II) karşınızda her dediğinizi akşamki ana habere yetiştirecek objektifler (III) karşınızda gözünüzü kör eden spot ışıkları (IV) karşınızda her biri bir başka soru sormak için can atan muhabirler varsa (V) insan konuşmayı bile beceremez.

Bu parçadaki numaralanmış yerlerden hangisine noktalama işareti getirilemez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

17. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yoktur?**

- A) Atatürk, 19 Mayıs 1919 Pazartesi Günü, Bandırma Vapuru'yla Samsun'a çıktı.
B) Turistler, sahilde güneşin altına sere serpe uzanıp bronzlaşmaya çalışıyordu.
C) Odasının darma dağınık olması onu zerre kadar rahatsız etmiyordu.
D) 21.inci yüzyılda bile hâlâ batıl inançların peşinde koşan insanlar var.
E) İnsan aşık olunca duygularını mantiğinin önünde tutarmış, sözü ne kadar doğru!

18. Denizli'de araştırmacı Ümit Şıracı, Bekeilli ilçesinde İki ayrı noktada M.Ö. 3'üncü yüzyıla ait olduğu düşünülen kaya resimleri buldu. Prof. Dr. Ahmet Kutluhan'la bölgede inceleme yapan Prof. Dr. Mustafa Beyazıt, kaya resimleri ile ilgili şöyle dedi: "1071'den önce de buradaydık. Bunlar yüzeylere yazılmış birer mektuptur."

Bu parçada aşağıdakilerin hangisinin yanlışı kullanılmasından kaynaklanan noktalama yanlışı vardır?

- A) Nokta (.) B) Virgül (,) C) Kesme (")
D) Tırnak (" ") E) İki nokta (:))

19. (I) Türk vatandaşları Batum'a vizesiz, pasaportsuz, sadece kimlikleriyle girebiliyor. (II) Gürcistan sınırları içinde bulunan liman kenti Batum, dil konusunda hiç zorluk çekmeyeceğiniz bir şehir. (III) Çünkü son yıllarda hızla artan turizm trafiğinden dolayı şehrin sakinlerinin neredeyse yarısı Türkçe konuşabiliyor. (IV) Batum gezinize kentin en turistik ve favori gezi alanı olan deniz kenarındaki Boulevard parkıyla başlamanızı öneriyoruz. (V) Devrim eserlerinin sergilendiği Batum Sanat Müzesi ve Özgürlük Meydanı kaçırmamanız gereken diğer yerler.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde yazım yanlış vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

20. (I) 2021'de 4 milyon turisti ağırlayan Sadağı Kanyonu'na yerli ve yabancı turistlerin ilgisi yıl boyunca sürüyor. (II) Millî Parklar Genel Müdürlüğü tarafından koruma altına alınan kanyonda misafirlerin ağırlandığı köy evi ve piknik yapacakları alt yapı mevcut. (III) Kuş cıvıltıları ile eşsiz yeşilliklere sahip Sadağı Kanyonu, tarihsel ve kültürel açıdan da öneme sahip. (IV) Orhaneli, doğa güzellikleriyle yeni keşfedilen bir yer. (V) Bu sebeple her geçen gün daha fazla turist ugrak noktası oluyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde yazım yanlış vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

21. Kimileri, defterlerinden ve kalemlerinden asla vazgeçmedi; kimileriye bir kaç yıldır yazı yazmak için sadece kılayve kullandı. Seçici olsanız da olmasanız da yazmak için kullandığımız araçların aynı zamanda beynimiz için de araçlar olduğunu bilin. El yazısı notlar, somutlaşmış bilgi şifrelemek için güçlü bir araçtır ve dolayısıyla beynin bilgiyi alma kapasitesini destekler.

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin yazımı doğrudur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

22. (I) Fizik olayları nasıl determinizmden hareket edilerek açıklanıyorsa; insanların davranış ve ilişkileri de determinizmden hareket edilerek açıklanmalı, anlaşılmalı ve anlatılmalıdır. (II) İnsanların gerçekleştirdikleri hiçbir eylem, yaşadıkları hiçbir olay, rastlantılarla ve doğaüstü güçlerle açıklanamaz. (III) Bunların mutlaka tarihsel, psikolojik, ekonomik ve sosyal nedenleri vardır. (IV) Bu durum, "gerçeklik" olgusunu hem çıplak hem de karmaşık bir bütünlük olarak karşımıza çıkarmaktadır. (V) Çıplaktır çünkü görülmeyen, bilinmeyen hiçbir yanı yoktur; karmaşıktır çünkü bu bütünlük çok çeşitli nedenlerin ve etkilerin bir sentezi ve bileşkesi durumundadır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde noktalama yanlış vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

23. Babalarından pek bir şey kalmadı onlara; iki kardeş, sırt
I II
sırta verip, hem işlerini büyüttüler, hem annelerine
III IV
baktılar.
V

Bu parçada numaralanmış noktalama işaretlerinden hangileri yanlış kullanılmıştır?

- A) I ve II B) I ve III C) I ve V
D) III ve IV E) IV ve V

24. Mehmet Rauf()un Eylül adlı yapıtı () ilk romanlarımızdan biridir. İntibah'tan yirmi beş yıl sonra yayımlanmıştır. Yazar () bu yapıtta daha önce yapılmamış bir şey yapar () kişilerin psikolojik durumları üzerinde durur ve edebiyatımızda bir yeniliği başlatır.

Bu parçadaki boş ayraçlara aşağıdakilerin hangisinde verilen noktalama işaretleri sırasıyla getirilmelidir?

- A) (') (,) (;) B) (') (;) (,) (;)
C) (") (,) (,) (;) D) (") (,) (;) (;)
E) (') (,) (;) (;)

Cevap Anahtarı

1. E 2. D 3. D 4. D 5. E 6. E 7. C 8. B 9. E 10. B
11. E 12. B 13. D 14. C 15. D 16. C 17. D 18. B 19. D 20. B
21. A 22. A 23. D 24. A

Yazılı Sınav

1. Aşağıdaki boşlukları uygun sözcüklerle doldurunuz.

- İslamiyet öncesi Sözlü Dönem'de şairler, şiirlerini **kopuz** adı verilen saz eşliğinde söylemişlerdir.
- Sözlü Dönem / Edebiyat**, Türklerin yazıyı kullanmasından önceki dönemi kapsar.
- İslamiyet öncesi Sözlü Dönem'de şiirler, ulusal ölçümüz olan **hece** ölçüsüyle ve arı Türkçeyle söylenmiştir.
- İslamiyet öncesi Sözlü Dönem'de şiirlerde nazım birimi olarak **dörtlük** kullanılmıştır.
- İslamiyet öncesi Sözlü Dönem'de ahenk unsuru olarak **redif** ve **yarım** uyak kullanılmıştır.
- İslamiyet öncesi Sözlü Dönem'de ozanlara **şaman**, **baksı**, **kam**, **oyun** gibi adlar verilmiştir.

2. Aşağıdaki yargılar doğru ise yanına "D", yanlış ise "Y" yazınız.

1. İslamiyet öncesi Sözlü Dönem'de ürünler anonim olup şiir ile musiki iç içedir.	D
2. İslamiyet öncesi Sözlü Dönem ürünleri; koşuk, sagu, sav adı verilen dinsel törenlerden doğmuştur.	Y
3. İslamiyet öncesi Sözlü Dönem ürünlerinde yabancı dillerin etkileri görülür.	Y
4. İslamiyet öncesi Sözlü Dönem'de ozanlar; hekimlik, büyücülük, rahiplik gibi meslekleri üstlenmişler ve toplumun üstün kişileri sayılmışlardır.	D
5. İslamiyet öncesi Sözlü Dönem ürünleri, kuşaktan kuşağa geçerek günümüze kadar gelmiştir.	D
6. İslamiyet öncesi Sözlü Dönem ürünlerinde sevgi, aşk, ölüm, yiğitlik, savaş, din, doğa güzellikleri gibi konular işlenmiştir.	D

3. Aşağıdaki bilgileri karşılarında verilen terimlerle eşleştiriniz.

1. İslamiyet öncesi Sözlü Dönem'de aşk, doğa, kahramanlık konularını işleyen şiirler	Sav	3
2. İslamiyet öncesi Sözlü Dönem'de ava çıkılmadan önce yapılan tören	Sagu	6
3. Günümüzdeki atasözlerinin İslamiyet öncesi Sözlü Dönem'deki karşılığı	Koşuk	1
4. İslamiyet öncesi Sözlü Dönem'de av dönüşünde yapılan eğlence	Yuğ	5
5. İslamiyet öncesi Sözlü Dönem'de cenaze töreni	Şölen	4
6. İslamiyet öncesi Sözlü Dönem'de ölüm konusunu işleyen şiirler	Sığır	2

Yazılı Sınav

1. Aşağıdaki boşlukları uygun sözcüklerle doldurunuz.

- 1) Türk edebiyatında “saf şiir” (öz şiir) eğilimi **Ahmet Haşim’in** *Şiir Hakkında Bazı Mülâhazalar* adlı makalesiyle başlar.
- 2) Saf şiir anlayışına bağlı şairler, kendilerine özgü bir **imge** düzeni oluştururlar.
- 3) Sanatın bir **form** sorunu olduğuna inanan saf şiirciler için önemli olan iyi ve güzel şiir yazmaktır.
- 4) Saf şiirciler, okuyucuda **estetik** haz uyandıran şiir yazma eğilimine sahiptir.
- 5) Şiiri soylu bir sanat olarak kabul eden bu şairlerde **içsel, düşsel (hayali)** ve bireysel yön ağır basar.
- 6) Saf şiirciler, şiirde **anlama** fazla önem vermezler; duyulmak, hissedilmek için şiir yazarlar.

2. Aşağıdaki yargılar doğru ise yanına “D”, yanlış ise “Y” yazınız.

1. Saf şiirciler, şiirde her türlü ideolojik eğilimin dışında kalmışlardır.	D
2. Saf şiirciler, şiiri toplumu eğitmek için bir araç olarak kabul ederler.	Y
3. Saf şiirciler, içsel ve bireysel bir yaklaşımla evrensel insan tecrübesini dile getirirler.	D
4. Saf şiirciler, şiirde ahenk unsurlarını kullanmaktan özellikle kaçınmışlardır.	Y
5. Saf şiirciler, musikinin çağrıştırdığı imgelerle insanın estetik duyarlılığını doyumayı amaç edinirler.	D
6. Şiirde anlaşılma kaygısı duyan saf şiirciler; açık, yalın, duru şiirler yazmışlardır.	Y

3. Aşağıdaki bilgileri karşılarında verilen terimlerle eşleştiriniz.

1. Anlamanın kapalı ya da yoruma açık olduğu ifadeler	edebî dil	3
2. Duyularla ifade edilemeyen bir şeyi belirten somut nesne veya işaret	gerçeklik	6
3. Sanatsal değeri olan eserlerde kullanılan dil, yazın dili	örtük ileti	1
4. İnsanın kendi zihninde görüntüler üretebilme yetisi	imge	5
5. Duyu organlarının algıladığı bir nesnenin zihinde tasarlanan bir benzeridir.	hayal gücü	4
6. Zamanda ve mekânda yer kaplayan her şey	sembol	2

Yazılı Sınav

1. Aşağıdaki boşlukları uygun sözcüklerle doldurunuz.

- 1) *Hamse* , bir şairin beş mesnevisinin bir araya gelmesi ile oluşan yapıttır.
- 2) *Kutadgu Bilig* , Türk edebiyatında bilinen ilk mesnevidir.
- 3) Mesneviler, divan edebiyatında günümüzdeki *roman* ve *hikâye (öykü)* türlerinin yerini tutmuştur.
- 4) Mesnevi *beyit* nazım birimiyle yazılır ve *beyit* sayısı sınırsızdır.
- 5) Mesnevi, *divan* edebiyatı (klasik edebiyat) nazım biçimidir.
- 6) *Ali Şir Nevai* , Türk edebiyatında hamse sahibi ilk şairdir.

2. Aşağıdaki yargılar doğru ise yanına “D”, yanlış ise “Y” yazınız.

1. Mesnevilerin halk hikâyelerinden farkları, sadece şiir şeklinde yazılması ve söyleyeninin belli olmasıdır. *D*
2. Mesnevilerde beyit bütünlüğü esastır, beyitler arasında konu birliği yoktur. *Y*
3. Mesnevilerde savaş, aşk, tarihî olaylar, din-tasavvuf, şehrin güzellikleri ele alınır. *D*
4. Mesnevi, divan edebiyatına Türkler tarafından kazandırılmıştır. *Y*
5. Mesnevide her beyit kendi arasında kafiyevidir. (aa, bb, cc, dd...) *D*
6. Mesnevi, aruzun tek bir kalıbıyla (mefâ'ilün/mefâ'ilü/fe'ülün) ile yazılır. *Y*

3. Aşağıdaki mesnevileri karşılarındaki yazarlarla eşleştiriniz.

1. <i>Vesiletü'n-Necat</i>	Yusuf Has Hacıp	5	6. <i>Mantıku't-Tayr</i>	Şeyh Galip	9
2. <i>Hayrabat</i>	Gülşehri	6	7. <i>Risaletü'n-Nushiyye</i>	Ahmedi	4
3. <i>Harname</i>	Fuzuli	10	8. <i>Garipname</i>	Yunus Emre	7
4. <i>İskendername</i>	Şeyhi	3	9. <i>Hüs'n ü Aşk</i>	Nabi	2
5. <i>Kutadgu Bilig</i>	Süleyman Çelebi	1	10. <i>Leyla ve Mecnun</i>	Âşık Paşa	8

Yazılı Sınav

1. Aşağıdaki boşlukları uygun sözcüklerle doldurunuz.

- 1) Fecriati şairleri, şiirlerinde özellikle **serbest müstezat** nazım biçimini tercih etmişlerdir.
- 2) Fecriati şairleri, şiirlerini “ **sanat** için sanat” anlayışıyla yazmışlardır.
- 3) Fecriati şairleri, “ **Sanat, şahsi ve muhteremdir.** ” ilkesini benimsemişlerdir.
- 4) Fecriati şairleri, şiirlerinde **aruz** ölçüsünü kullanmışlardır.
- 5) Fecriati şairleri, **kulak** için kafiye anlayışını benimsemişlerdir.
- 6) Fecriati şairleri, şiirlerini **sembolizm** etkisiyle yazmışlardır.
- 7) Fecriati şairleri, şiirlerinde Arapça-Farsça sözcük ve tamlamalarla yüklü **ağır** bir dil kullanmışlardır.
- 8) Fecriati şairleri, şiiri öncelikle kelimelerle yapılmış bir **musiki** parçası olarak görür.

2. Aşağıdaki yargılar doğru ise yanına “D”, yanlış ise “Y” yazınız.

1. Fecriati şiirinde halk şiiri nazım biçimleri de kullanılmıştır.	Y
2. Fecriati şiirinde en çok, toplumsal ve siyasal temalar işlenmiştir.	Y
3. Fecriati şiirinde tabiat, tasvir yoluyla en ince ayrıntısına kadar şiire girer.	D
4. Fecriati şairlerine göre gerçek şiir, herkesin kendisine göre yorumlayabileceği şiirdir.	D
5. Fecriati şiirinde söyleyiş güzelliğinden çok, konuya önem verilmiştir.	Y
6. Fecriati şiirinde marazi, melankolik ve platonik, maddeden uzak bir beşeri aşk anlatılmıştır.	D
7. Fecriati şairleri, şiirde anlam kapalılığına karşı çıkmış; anlam açıklığını savunmuşlardır.	Y

3. Aşağıdaki dizelerde altı çizili sözcüklerin anlamlarını karşılarında verilenlerle eşleştiriniz.

1. <u>Canan</u> gülüyor eski yerinde	Var olan 4
2. Ve mâi gölgeli bir beldeden <u>cüdâ</u> kalarak	Durmaksızın, devamlı 5
3. Ve bir zaman bakasaksın <u>semâya</u> ağlayarak...	Sonsuza kadar 6
4. Bir yalan yer midir veya <u>mevcûd</u>	Gönülden sevilen kadın 1
5. Eğilmiş arza, kanar, <u>muttasıl</u> kanar güller.	Sevdiği şeylerden uzak kalmış olan 2
6. Bu nefy ü hicre, <u>müebbed</u> bu yerde mahkûmuz	Gökyüzü 3

Yazılı Sınav

1. Aşağıdaki boşlukları uygun sözcüklerle doldurunuz.

- 1) Tarihlerin yazılışında gün, ay ve yılı gösteren sayıları birbirinden ayırmak için **nokta** konur.
- 2) Sevinç, kıvanç, acı, korku, şaşma gibi duyguları anlatan cümle veya ibarelerin sonuna **ünlem** konur.
- 3) "hane, zade, zede, oğlu, kızı" sözcükleri ile kurulan birleşik isimler **bitişik** yazılır.
- 4) Somut olarak yer bildiren "alt, üst" sözcükleriyle kurulan birleşik isimler **ayrı** yazılır.
- 5) Uzun cümlelerde yüklemden uzak düşmüş olan özneyi belirtmek için **virgöl** konur.
- 6) Birleşme sırasında kelimelerinden her ikisi veya ikinci kelimesi anlam değişikliğine uğrayan birleşik isimler **bitişik** yazılır.

2. Aşağıdaki yargılar doğru ise yanına "D", yanlış ise "Y" yazınız.

1.	"Geçen Pazar arkadaşlarla halı saha maçı yaptık." cümlesinde "gün adı" doğru yazılmıştır.	Y
2.	"O, gençlere saygılı davranır." cümlesinde virgöl, anlam karışıklığını önlemek amacıyla kullanılmıştır.	D
3.	"Dinlendinmi kendine gelirsın." cümlesinde "mi"nin yazımı doğrudur.	Y
4.	"Doktor; hastalarıyla tek tek ilgilendi." cümlesinde noktalama yanlış vardır.	D
5.	"Hoş geldiniz, deyip boynumuza sarıldılar." cümlesinde hem yazım hem noktalama yanlış vardır.	Y
6.	"İlgimi çeken müzik türleri: caz, rap, bulues..." cümlesinde iki nokta, ardından örnek verilecek cümlelerin sonuna konmuştur.	D

3. Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere getirilecek noktalama işaretlerini karşılarında verilen noktalama işaretleriyle eşleştiriniz.

1.	THY, Ankara () Bakü seferlerini artırdı.	Nokta	4
2.	Sonsuza kadar sürecekt tek şey () dostluk.	Virgöl	5
3.	Kim dinler ki böyle abuk sabuk önerileri ()	Noktalı virgöl	6
4.	İyi olmuş senin de ekibe katılman ()	Soru işareti	3
5.	Akşam () yine akşam () yine akşam...	Kısa çizgi	1
6.	Arsa, tarla () altın, gümüş yatırım aracı oldu artık.	İki nokta	2